

Biblioteka – ne vien pastatas ar jame dirbantys žmonės. Tai ir tie, kas čia skolinasi knygas, užsuka į renginius, dalyvauja įvairiose veiklose. Bendruomenė, kuri savo gyvenime skyrė vietos ir bibliotekai. Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka pradeda naują rubriką – „Mes“. Joje pristatysime žmones, kurių kelias, kasdienybė ar šventės, mielos akimirkos neįsivaizduojamos be knygų namų.

Pirmoji pašnekovė – visuomenės veikėja, buvusi bibliotekininkė, o dabar savanorė Albina SALADŪNAITĖ.

Kas į biblioteką atvedė jus?

Bitės bibliotekoje dirbau nuo 1978-ųjų. Taigi 46 metus. Tiesa, apie biblioteką mokykloje nė nemaščiau. Esu visiškai humanitarinės prigimties – ne skaičiukai sukasi mano galvoje. Kiek pamenu, visada šalia būdavo knyga. Kad ir kur nueidavau, rankose atsidurdavo žurnalai, laikraščiai, knygos. Na, ir tėvelis buvo labai skaitantis. Baigdama Pušaloto vidurinę svajojau studijuoti lietuvių kalbą ir literatūrą, tapti mokytoja. Tačiau kartą auklėtoja paklausė: ar būtina turi dirbti mokykloje, o ne, pavyzdžiui, bibliotekoje?

Visgi stojau į Vilniaus pedagoginį institutą. Mokyti ne bibliotekininkystės, mat šiai reikėjo matematikos.

Baigusi aukštąją porą metų dirbau lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja Šiauliuose. Čia prasidėjo didieji susikirtimai su sovietine ideologija. Tiesiog negalėjau mokyti to, kuo pati netikėjau. Negalėjau palaikyti neteisių kolegų, propaguoti ateizmą, kištis į tai, kas švenčiausia – tikėjimo reikalus, vidines nuostatas. Ėmiau prieštarauti – baigtis buvo natūrali.

Grįžusi į Panevėžį kitur nė nesibeldžiau – tik į biblioteką. Atrodė, tikčiau vaikų literatūros skyriui, tačiau tuometė direktorė Vanda Paškauskienė priėmė į abonementą. Čia prabėgo mano gyvenimas – 46 metai. Iki pat paskutinės darbo dienos 2024 m. gruodžio 31-ąją.

Kaip apibūdintumėte tuos darbo metus?

Ar išvis aš čia dirbau? Visko buvo, bet daugiausia kažkokios šviesos. Gabrielė Petkevičaitė-Bitė sakydavo: tarnaukite. Man taip ir buvo – tarnystė žmogui per knygą, kultūrą, renginius.

Buvo gūdus tarybmetis, bet atrasta žygeivystė (kartu eiti per Lietuvą pakvietė šviesaus atminimo panevėžietis signataras Julius Beinortas) galutinai suformavo kaip asmenybę. Subrandino drąsą, ieškoti ir skleisti kuo daugiau lietuviškumo.

Bibliotekoje į žmones pirmiausiaėjau per poetą, dramaturgą Justiną Marcinkevičių. Galbūt ir todėl taip skaudina dabar dėl jo kilusios diskusijos.

Atėjus čia dirbti istorikei Onutei Peseckaitei, poetei Elvyrai Pažemeckaitei, atsirado noro organizuoti šviesius, pakylėtus, nekasdienius renginius, prasidėjo rašytojų atmintinų datų minėjimai... Štai vasario 4-oji – Sigito Gedos gimtadienis, 11-oji – Kazys Bradūnas, Antanas Miškinis, Algimantas Mackus. Kovas – Šatrijos Raganos, Bitės mėnuo. Aukso kasyklos.

Augo, plėtėsi asmeninis kultūros laukas. Buvo stebuklas aptikti įvairių ryšių, faktų, kūrybos sąsajų. Dievo dovana tapo žmonės, su kuriais teko bendrauti: Romualdas Ozolas, Laimonas Noreika, Judita Vaičiūnaitė, Viktorija Daujotytė, S. Geda, J. Marcinkevičius ir kt. Iš jų mokiausi gilaus bendravimo, aristokratiško paprastumo, giluminio žmogiškumo. To, ką ir turėtų skleisti bibliotekos – pagarbą žmogui ir knygai. Ne tik paduoti knygą, bet ir puoselėti atmintį.

Biblioteka jūsų gyvenime dabar?..

Išėjusi iš darbo naktimis sapnuodavau biblioteką – negalėjau taip paprastai išmesti iš gyvenimo. Tai mano – knygų – pasaulis. Miške gimęs juk miškan ir žiūri☐

Dabar čia savanoriauju – teoriškai 3 valandas per savaitę. Padedu tvarkyti fondus, jei reikia – organizuoti parodas, tvarkyti skubius reikalus. Kiek čia dar būsiu? Tol, kol drįsiu ateiti, sies bendros idėjos.

Ko palinkėtumėte kolegoms bibliotekininkams?

Nepamiršti: pirmiausia knyga, o paskui edukacijos ir visos kitos veiklos. Neprarasti išminties. Judinti skaitytojo *dūšią*, šių dienų kontekste skleisti gerį. Būti vieta, kur žmogus girdimas, priimamas su meile ir atida, o palydimas atviru žvilgsniu.

Negaliu nepaklausti: ką skaitote šiuo metu?

Klasiką ir memuarus. Antano Baranausko „Anykščių šilelį“ ir vyskupo Kazimiero Paltaroko atsiminimus „Gyvenimo žodžiai“.

Kalbėjosi komunikacijos specialistė Asta Sarapienė

